

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

**ΥΠΟΘΕΣΗ Μ.Τ.
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
(Προσφυγή υπ' αριθμόν 36169/10)**

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

9 Ιανουαρίου 2014

*Η απόφαση αυτή είναι οριστική
Ενδέχεται να τύχει βελτιώσεων ως προς την μορφή*

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
REPUBLIQUE HELLENIQUE, MINISTERE DES AFFAIRES ENTRANGERES
SERVICE DE TRADUCTION
HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE

Στην υπόθεση Μ.Τ. κατά της Ελλάδος

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Πρώτο Τμήμα), συνεδριάζον σε τμήμα συντιθέμενο από τους δικαστές :

Elisabeth STEINER

Πρόεδρο,

Mirjana LAZAROVA TRAJKOVSKA

Λίνο - Αλέξανδρο ΣΙΣΙΛΙΑΝΟ

Δικαστές και

André WAMPACH

Αναπληρωτή Γραμματέα Τμήματος

Αφού διασκέφτηκε σε συμβούλιο την 10^η Δεκεμβρίου 2013,

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία υιοθετήθηκε κατά την ημερομηνία αυτήν.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1.- Η υπόθεση εισήχθη δυνάμει της 2 υπ' αριθμόν 36169/10 προσφυγής, την οποία κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας η κα Μ. Τ., Ελληνίδα υπήκοος, («η προσφεύγουσα»), η οποία προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου την 21^η Ιουνίου 2010 δυνάμει του άρθρου 34 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2.- Η προσφεύγουσα εκπροσωπείται από τους κ. Β. ΧΕΙΡΔΑΡΗ και Ν.Α. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Δικηγόροι, μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους εντεταλμένους αντιπροσώπους της κα Κ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κ. Ι. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟ, Δικαστικό Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3.- Την 14^η Δεκεμβρίου 2011, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στην Κυβέρνηση.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ**A.- ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ**

4.- Η προσφεύγουσα, ιδιοκτήτρια εστιατορίου, γεννήθηκε το 1957 και διαμένει στην Παλλήνη.

5.- Το άρθρο 26 παρ. 1 του υπ' αριθμόν 1846/1951 νόμου προβλέπει την υποχρέωση των εργοδοτών να δηλώσουν επισήμως το προσωπικό τους καθώς και την επιβολή διοικητικού προστίμου σε περίπτωση σχετικής παραλείψεως. Δυνάμει της υπ' αριθμόν 109960/23.05.2003 διοικητικής πράξεως, στην προσφεύγουσα επιβλήθηκε πρόστιμο € 920 για την μη επίσημη δήλωση ενός εκ των υπαλλήλων της.

6.- Το 2003, σε μη καθορισμένη ημερομηνία, η προσφεύγουσα κατέθεσε ένσταση κατά της εν λόγω πράξεως ενώπιον της τοπικής διοικητικής επιτροπής του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Οι διάδικοι δεν διευκρινίζουν την ημερομηνία καταθέσεως της εν λόγω ενστάσεως.

7.- Στις 10 Μαΐου 2004, η Επιτροπή απέρριψε την ένσταση (υπ' αριθμόν 74/2004 απόφαση)

8.- Στις 10 Σεπτεμβρίου 2004, η προσφεύγουσα εισήγαγε ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών αίτηση ακυρώσεως της εν λόγω αποφάσεως.

9.- Στις 14 Αυγούστου 2009, το Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της ως αβάσιμο (υπ' αριθμόν 11911/2009 απόφαση). Η απόφαση αυτή καθαρογράφηκε και επικυρώθηκε στις 4 Ιανουαρίου 2010

B.- ΟΙΚΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ***Νόμος 4055/2012***

10.- Ο υπ' αριθμόν 4055/2012 νόμος «δίκαιη δίκη και εύλογη διάρκεια αυτής» τέθηκε εν ισχύ στις 2 Απριλίου 2012. Τα

No Φ.092.22/209

άρθρα 53 έως 58 του προαναφερομένου νόμου εισάγουν νέα αίτηση αποζημιώσεως για την παροχή δίκαιης ικανοποίησης λόγω της αδικαιολόγητης παρατάσεως διοικητικής διαδικασίας.

Συγκεκριμένα το άρθρο 55 παρ. 1 ορίζει :

«Η αίτηση ασκείται ανά βαθμό δικαιοδοσίας και εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την δημοσίευση της οριστικής αποφάσεως του δικαστηρίου, η οποία εκδόθηκε μετά από δίκη για την οποία ο αιτών παραπονείται ότι υπήρξε υπέρβαση της εύλογης διάρκειας αυτής. (... ..)».

ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ

Α.- ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΦΕΡΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΠΑΡ.1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

11.- Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η διάρκεια της διαδικασίας δεν ετήρησε την αρχή της «λογικής προθεσμίας», όπως προβλέπεται από το άρθρο 6 παρ. 1 της Συμβάσεως, το οποίο έχει ως εξής :

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας, υπό δικαστηρίου (...), το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεών του αστικής φύσεως (...).».

Α.- ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ

12.- Στις παρατηρήσεις της επί του άρθρου 41, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η προσφυγή πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη σε εφαρμογή του νέου κριτηρίου, το οποίο προβλέπεται από το άρθρο 35 παρ. 3β) της Συμβάσεως, όπως τροποποιήθηκε από το υπ' αριθμόν 14 Πρωτόκολλο, σύμφωνα με το οποίο το Δικαστήριο δύναται να κηρύξει προσφυγή απαράδεκτη, όταν «ο προσφεύγων δεν έχει υποστεί σημαντική ζημία, εκτός εάν ο σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου, όπως αυτά ορίζονται από την Σύμβαση και τα

No Φ.092.22/209

Πρωτόκολλά της, απαιτεί την εξέταση της προσφυγής επί της ουσίας και υπό την προϋπόθεση ότι δεν δύναται να απορριφθεί για τον λόγο αυτό καμία υπόθεση, η οποία δεν έχει εξετασθεί δεόντως από εσωτερικό δικαστήριο». Η Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι το αντικείμενο της διαφοράς ανέρχεται στα € 920.

13.- Το Δικαστήριο υποστηρίζει ότι η διάταξη, η οποία εισήχθη με το υπ' αριθμόν 14 Πρωτόκολλο προβλέπει νέα προϋπόθεση παραδεκτού προκύπτουσα από δύο διατάξεις προασπίσεως. Σε εφαρμογή της παρ. 3β) του άρθρου 35, το Δικαστήριο πρέπει να επαληθεύσει εάν η προσφεύγουσα υπέστη «σημαντική βλάβη» και, εάν όχι, να ελέγξει ότι δεν τυγχάνει εφαρμογής καμία εκ των δύο όρων διατάξεων. Το Δικαστήριο εφαρμόζει το νέο κριτήριο του απαραδέκτου, όταν πληρούνται οι τρεις προϋποθέσεις που τίθενται στο άρθρο 35 παρ. 3β) (βλ. *Ionescu κατά Ρουμανίας* (αποφ), υπ' αριθμ. 36659/04, 1^η Ιουνίου 2010 και *Holub κατά Δημοκρατίας της Τσεχίας* (αποφ) υπ' αριθμόν 24880/05, 14 Δεκεμβρίου 2010).

14.- Στην περίπτωση αυτή, το Δικαστήριο σημειώνει ότι το αντικείμενο της διαφοράς ανέρχεται στα € 920. Εάν υποθέσουμε ότι ακόμα και αν το επίδικο ποσό έχει οικονομική πλευρά στο σημείο αυτό αμελητέα, θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο το νέο κριτήριο παραδεκτού, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, την περίοδο των γεγονότων, η ελληνική έννομη τάξη δεν προσέφερε στους ενδιαφερομένους δικαίωμα προσφυγής, που θα τους επέτρεπε να παραπονεθούν για την διάρκεια διοικητικής διαδικασίας (βλ. προαναφερομένη παράγραφος 10). Επομένως, υπό το φως της ερμηνευτικής νομολογίας που αφορά την δεύτερη διάταξη προασπίσεως (*Dudek κατά Γερμανίας* (αποφ) υπ' αριθμόν 12977/09 και άλλες, 23 Νοεμβρίου 2010), το Δικαστήριο θεωρεί ότι η υπόθεση δεν εξετάσθηκε καταλλήλως από το εθνικό δικαστήριο. Το Δικαστήριο καταλήγει, συνεπώς, ότι πρέπει να απορριφθεί η ένσταση, η οποία στηρίζεται στην απουσία σημαντικής βλάβης.

15.- Το Δικαστήριο σημειώνει, εν συνεχεία, ότι η προσφεύγουσα καταδικάσθηκε στην καταβολή προστίμου € 920 στο πλαίσιο διαδικασίας διοικητικού και όχι ποινικού δικαίου. Συνεπώς, το ζήτημα που τίθεται στην περίπτωση αυτή έγκειται στο εάν η επίδικη διαδικασία είναι «ποινικής» φύσεως, σύμφωνα με την ανεξάρτητη έννοια του άρθρου 6 και ως εκ τούτου επιδέχεται την εφαρμογή των προβλεπομένων από την ποινική πλευρά της εν λόγω διατάξεως εγγυήσεις.

Σύμφωνα με την διαρκή νομολογία του Δικαστηρίου η εφαρμογή του άρθρου 6 υπό την ποινική του μορφή πρέπει να εκτιμάται με βάση τα τρία κριτήρια, τα οποία καλούνται συχνά ως «κριτήρια Engel», ήτοι: α) εάν η σχετική νομοθετική διάταξη ανήκει στην ύλη του εθνικού ποινικού δικαίου β) η φύση της παραβάσεως και γ) η φύση και ο βαθμός σοβαρότητας της κύρωσης που κινδυνεύει να υποστεί ο ενδιαφερόμενος (βλ. μεταξύ άλλων, *Ezech et Connors κατά Ηνωμένου Βασιλείου* [GC], υπ' αριθμόν 39665/98 και 40086/09, παρ. 82, ΕΔΔΑ 2003-X). Στην περίπτωση αυτή, το Δικαστήριο αναφέρει ότι το πρόστιμο, που επεβλήθη στην προσφεύγουσα, στηριζόταν σε γενικές νομικές διατάξεις (βλ. προαναφερόμενη παράγραφος 5). Ο κανόνας δικαίου, τον οποίο παραβίασε η ενδιαφερομένη απευθύνεται σε όλους τους πολίτες υπό την ιδιότητα του φορολογουμένου. Επιτάσσει συγκεκριμένη συμπεριφορά, ήτοι την δήλωση υπαλλήλου και συνδυάζει την απαίτηση αυτή με κύρωση με χαρακτήρα τιμωρητικό. Το επίδικο πρόστιμο δεν αφορά, λοιπόν, την χρηματική αποζημίωση ζημίας, αλλά αποσκοπούσε στην τιμωρία με σκοπό την αποφυγή επαναλήψεως της αξιόποινης πράξεως. Έτσι, ο γενικός χαρακτήρας της, παραβιαζομένης από την προσφεύγουσα νομικής διάταξης καθώς και ο στόχος ταυτόχρονα προληπτικός και κατασταλτικός της επιβληθείσης κυρώσεως αρκούν στον να θεμελιώσουν τον ποινικό χαρακτήρα της επίδικης παραβάσεως απέναντι στο άρθρο 6 της Συμβάσεως. Σχετικώς με ό,τι προηγείται, το Δικαστήριο καταλήγει ότι η προσφεύγουσα

No Φ.092.22/209

απετέλεσε αντικείμενο «κατηγορίας ποινικής φύσεως». Το άρθρο 6 της Συμβάσεως εφαρμόζεται, συνεπώς, στην περίπτωση αυτή.

16.- Εξ' άλλου το Δικαστήριο διαπιστώνει, επιπλέον, ότι η προσφυγή δεν είναι εμφανώς αβάσιμη δυνάμει του άρθρου 35 παρ. 3 της Συμβάσεως. Αναφέρει, εξ' άλλου, ότι αυτή δεν αντιτίθεται σε κανέναν λόγο αβασιμότητας. Πρέπει, λοιπόν, να κηρυχθεί παραδεκτή.

B.- ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ

I.- Περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν.

17.- Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η προσφεύγουσα, προτού ... προσφύγει στο Διοικητικό Δικαστήριο κατέθεσε προσφυγή ενώπιον της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η εν λόγω προσφυγή ήταν απαραίτητη διαδικασία, ώστε να επιληφθεί το εν λόγω δικαστήριο. Σχετικώς, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι όταν δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, ο προσφεύγων πρέπει να εξαντλήσει την διοικητική διαδικασία πριν να προσφύγει ενώπιον της δικαιοσύνης, η διαδικασία ενώπιον του διοικητικού οργάνου πρέπει να εμπεριέχεται στον υπολογισμό της διάρκειας της αστικής διαδικασίας για την εφαρμογή του άρθρου 6 (βλ. *Πασκαλίδης και άλλοι κατά της Ελλάδος*, 19 Μαρτίου 1997, παρ. 33, *Συλλογή αποφάσεων (Recueil des arrêts et décisions)* 1997-II, *Ιχτιγιάρογλου κατά της Ελλάδος*, αρ. 12045/06, παρ. 38, 19 Ιουνίου 2008).

18.- Στην περίπτωση αυτή, η επίδικη διαδικασία ξεκίνησε το 2003 με την προσφυγή της προσφευγούσης ενώπιον της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ολοκληρώθηκε την 4^η Ιανουαρίου 2010, ημερομηνία κατά την οποία η υπ' αριθμόν 11911/2009 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών καθαρογράφηκε και επικυρώθηκε. Διήρκησε, λοιπόν, τουλάχιστον έξι έτη και για τους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας.

2.- Λογικός χαρακτήρας της διαδικασίας

19.- Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας εκτιμάται συμφώνως προς τις περιστάσεις της υποθέσεως και σχετικά με τα προβλεπόμενα από την νομολογία του Δικαστηρίου κριτήρια, ειδικότερα την πολυπλοκότητα της υποθέσεως, την συμπεριφορά του προσφεύγοντος και των αρμοδίων αρχών, καθώς και το αντικείμενο της διαμάχης για τους εμπλεκομένους (βλ. μεταξύ άλλων *Βασίλειος ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ και άλλοι κατά της Ελλάδος*, αρ. 50973/08, 21 Δεκεμβρίου 2010)

20.- Το Δικαστήριο αντιμετώπισε κατ' επανάληψιν υποθέσεις ζητήματα παρόμοια με αυτά της εν λόγω υποθέσεως και διαπίστωσε παράβαση του άρθρου 6 παρ. 1 της Συμβάσεως (βλ. προαναφερόμενο *Βασίλειος ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ και άλλοι*).

21.- Θεωρεί ότι η υπόθεση δεν παρουσίαζε ιδιαίτερη δυσκολία. Επιπλέον δεν θεωρεί την επιμήκυνση της διαδικασίας καταλογιστέα στην συμπεριφορά της προσφεύγουσας. Λαμβάνοντας υπ' όψιν την σχετική νομολογία, θεωρεί ότι στην περίπτωση αυτή η διάρκεια ης επίδικης διαδικασίας υπήρξε υπερβολική και δεν πληρούσε την απαίτηση της «λογικής προθεσμίας».

22.- Έπεται ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 παρ. 1.

II.- ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΦΕΡΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

23.- Η προσφεύγουσα παραπονείται επίσης για το γεγονός ότι στην Ελλάδα δεν υφίσταται πραγματική προσφυγή για να παραπονεθεί για την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας. Επικαλείται το άρθρο 13 της Συμβάσεως, το οποίο ορίζει ως ακολούθως :

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν τη (...) Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερίες παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και εάν η

παραβίασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων τους».

A. ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ

24.- Το Δικαστήριο εκτιμά ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι εμφανώς αβάσιμη δυνάμει του άρθρου 35 παρ. 3 της Συμβάσεως. Συνεπώς, δεν αντιτίθεται σε άλλο λόγο μη παραδεκτού. Πρέπει, επομένως, να κηρυχθεί παραδεκτή.

B.- ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ

25.- Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 13 εγγυάται πραγματική προσφυγή ενώπιον εθνικού δικαστηρίου που να επιτρέπει αιτιάσεις για μη τήρηση της υποχρεώσεως, η οποία επιβάλλεται από το άρθρο 6 παρ. 1, να ακουσθούν οι υποθέσεις εντός ευλόγου προθεσμίας (βλ. *Kudla κατά Πολωνίας* [GC], υπ' αριθμόν 30210/06, παρ. 156, ΕΔΔΑ 2000-XI).

26.- Εξάλλου, το Δικαστήριο είχε ήδη την ευκαιρία να διαπιστώσει ότι η ελληνική έννομη τάξη δεν προσέφερε στους ενδιαφερομένους πραγματική προσφυγή δυνάμει του άρθρου 13 της Συμβάσεως, που να τους επιτρέπει να παραπονεθούν για την διάρκεια της διαδικασίας (βλ. μεταξύ άλλων προαναφερόμενο, *Βασίλειος ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ και άλλοι κατά της Ελλάδος*, παρ. 33 - 35).

27.- Το Δικαστήριο αναφέρει ότι στις 12 Μαρτίου 2012 δημοσιεύθηκε ο υπ' αριθμόν 4055/2012 νόμος, ο οποίος αφορά την ισότητα και την λογική διάρκεια της νομικής διαδικασίας, ο οποίος τέθηκε εν ισχύ στις 2 Απριλίου 2012. Δυνάμει των άρθρων 53 επομ. του προαναφερομένου νόμου, προβλέπεται νέα προσφυγή που επιτρέπει στους ενδιαφερομένους να παραπονεθούν για την διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας ενώπιον κάθε βαθμίδος εντός προθεσμίας έξι μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσής της σχετικής αποφάσεως (βλ. προαναφερομένη παράγραφος 10). Εντούτοις το Δικαστήριο παρατηρεί

No Φ.092.22/209

ότι ο εν λόγω νόμος δεν έχει αναδρομική ισχύ. Συνεπώς, δεν προβλέπει παρόμοια προσφυγή για υποθέσεις, οι οποίες έχουν ήδη ολοκληρωθεί έξι μήνες πριν να τεθεί σε ισχύ.

28.- Στην περίπτωση αυτή, η υπ' αριθμόν 11911/2009 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών δημοσιεύθηκε την 14^η Αυγούστου 2009, ήτοι περισσότερο από έξι μήνες πριν να τεθεί σε ισχύ ο υπ' αριθμόν 4055/2012 νόμος. Έκτοτε, το Δικαστήριο εκτιμά ότι υπάρχει παραβίαση του άρθρου 13 της Συμβάσεως λόγω της απουσίας στο εθνικό δίκαιο, κατά την εποχή των γεγονότων, προσφυγής, η οποία θα επέτρεπε στην προσφεύγουσα να αποκτήσει την κύρωση του δικαίου σας να εξετασθεί η υπόθεσή της εντός λογικής προθεσμίας δυνάμει του άρθρου 6 παρ. 1 της Συμβάσεως.

III.- ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

29.- Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση ».

A.- ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

30.- Η προσφεύγουσα ζητά € 20.000 ως ηθική αποζημίωση για την ζημία, την οποία υπέστη

31.- Η Κυβέρνηση αμφισβητεί τους ισχυρισμούς της. Καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα της ηθικής αποζημιώσεως και αναφέρει, σε κάθε περίπτωση, **ότι δεδομένου** του περιορισμένου αντικειμένου της διαμάχης, η διαπίστωση της παραβάσεως θα αποτελούσε επαρκή δίκαιη ικανοποίηση ως ηθική ζημία.

No Φ.092.22/209

32.- Το Δικαστήριο αναφέρει ότι το ποσό, το οποίο ζητά η προσφεύγουσα ενώπιον του Δικαστηρίου ως ηθική αποζημίωση είναι δυσανάλογο με το αντικείμενο της διαδικασίας (βλ. σχετικά, *Jenick κατά Αυστρίας* (αποφ), υπ' αριθμόν 37794/07, 11568/08, 23036/08, 23044/08, 23047/08, 23053/08, 23054/08 και 48865/08, παρ. 65, 20 Νοεμβρίου 2012). Συνεπώς, λαμβάνοντας υπ' όψιν το αντικείμενο της διαμάχης, το Δικαστήριο εκτιμά ότι συντρέχει λόγος να χορηγηθούν στην προσφεύγουσα € 300 ως ηθική ζημία, πλέον φόρων επί του ποσού αυτού.

B.- ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

33.- Η προσφεύγουσα **επικαλείται**, επίσης, τιμολόγιο προς υποστήριξη, **εκ ποσού € 1.230** για τα έξοδα και τις δικαστικές δαπάνες, που πραγματοποιήθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου.

34.- Η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα των εξόδων και των δικαστικών δαπανών.

35.- Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η επιδίκαση των εξόδων και των δικαστικών δαπανών με βάση το άρθρο 41 προϋποθέτει, ότι αποδεικνύονται πραγματικά, αναγκαία και, επιπλέον, εύλογα ως προς το ύψος των επιτοκίων τους (*IATPILDHS κατά ΕΛΛΑΔΟΣ* (δίκαιη ικανοποίηση) (GC), υπ' αριθμόν 31107/96, § 54, ΕΔΔΑ 2000 – XI).

36.- Στην περίπτωση αυτή, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα στοιχεία, που έχει στην κατοχή του και των προαναφερομένων κριτηρίων, το Δικαστήριο κρίνει εύλογο να χορηγηθούν στην προσφεύγουσα € 500 για τον λόγο αυτό, πλέον των φόρων επί του ποσού αυτού.

Γ.- ΤΟΚΟΙ ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑΣ

37.- Το Δικαστήριο κρίνει κατάλληλο να βασίσει τα επιτόκια των τόκων υπερημερίας στο οριακό επιτόκιο δανεισμού της

Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, αυξημένο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ
ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΟΜΟΦΩΝΑ**

1. *Κηρύττει* την προσφυγή παραδεκτή
2. *Αποφαίνεται* ότι υπάρχει παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως
3. *Αποφαίνεται* ότι υπάρχει παραβίαση του άρθρου 13 της Συμβάσεως
4. *Αποφαίνεται* ότι
 - το εναγόμενο Κράτος πρέπει να καταβάλει στην προσφεύγουσα και σε διάστημα τριών μηνών, τα ακόλουθα ποσά
 - € 300 (τριακόσια ευρώ), πλέον των φόρων επί του ποσού αυτού, για ηθική βλάβη
 - € 500 (πεντακόσια ευρώ), πλέον των φόρων επί του ποσού αυτού, για έξοδα και δικαστικές δαπάνες
 - από την λήξη της εν λόγω προθεσμίας και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα αυξηθεί με απλό επιτόκιο ίσο με το οριακό επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, που εφαρμόζεται κατά την περίοδο αυτή, αυξημένο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.
5. *Απορρίπτει* την αίτηση δίκαιης ικανοποίησης για το επιπλέον.

Συντάχθηκε στα γαλλικά, μετά κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 9 Ιανουαρίου 2014 σε εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

André WAMPACH

Elisabeth STEINER

Αναπληρωτής Γραμματέας

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου γαλλικού εγγράφου
Αθήνα, 31/01/2014 Μεταφράστρια Ε. Παπαμαύρου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
REPUBLIQUE HELLENIQUE, MINISTERE DES AFFAIRES ENTRANGERES
SERVICE DE TRADUCTION
HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE